Evropský parlament
2014-2019

Dokument ze zasedání

B8-0153/2016

27.1.2016

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení místopředsedkyně Komise, vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku

v souladu s čl. 123 odst. 2 jednacího řádu

o humanitární situaci v Jemenu
(2016/2515(RSP))

Marietje Schaake, Petras Auštrevičius, Dita Charanzová, Gérard Deprez, Filiz Hyusmenova, Ivan Jakovčić, Petr Ježek, Ilhan Kyuchyuk, Javier Nart, Norica Nicolai, Urmas Paet, Jozo Radoš, Jasenko Selimovic, Pavel Telička, Ivo Vajgl, Johannes Cornelis van Baalen, Hilde Vautmans
za skupinu ALDE
<<<

B8-0153/2016

Usnesení Evropského parlamentu o humanitární situaci v Jemenu (2016/2515(RSP))

Evropský parlament,

– s ohledem na svá předchozí usnesení o Jemenu, a zejména na usnesení ze dne 9. července 2015 o situaci v Jemenu[1],

– s ohledem na společné prohlášení místopředsedkyně Komise, vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku (dále jen „místopředsedkyně Komise, vysoké představitelky“) Federicy Mogheriniové a komisaře pro humanitární pomoc a řešení krizí Christose Stylianidese ze dne 10. ledna 2016 o útoku na zdravotnické středisko Lékařů bez hranic v Jemenu,

– s ohledem na prohlášení, které dne 15. prosince 2015 vydal mluvčí Evropské služby pro vnější činnost (ESVČ) o obnově rozhovorů o Jemenu zprostředkovaných OSN, a na společné prohlášení místopředsedkyně Komise, vysoké představitelky Federicy Mogheriniové a komisaře pro humanitární pomoc a řešení krizí Christose Stylianidese ze dne 2. října 2015 o Jemenu,

– s ohledem na závěry Rady pro zahraniční věci týkající se Jemenu, zejména na závěry ze dne 20. dubna 2015,

– s ohledem na rezoluce Rady bezpečnosti OSN týkající se Jemenu, zejména na rezoluce č. 2216 z roku 2015, č. 2201 z roku 2015 a č. 2140 z roku 2014,

– s ohledem na prohlášení mluvčího generálního tajemníka OSN ze dne 10. ledna 2016 a ze dne 8. ledna 2016 o Jemenu,

– s ohledem na čl. 123 odst. 2 jednacího řádu

A. vzhledem k tomu, že dramatická humanitární situace v Jemenu, kterou vyvolal vojenský zásah pod vedením Saúdské Arábie zahrnující použití kazetových bomb, a pokračující politické, bezpečnostní, hospodářské a humanitární problémy, jež postihují obyvatelstvo celé země, mají závažné důsledky pro region a představují hrozbu pro mezinárodní mír a bezpečnost; vzhledem k tomu, že prvními oběťmi nynější eskalace vojenských střetů je civilní obyvatelstvo Jemenu, které se už tak nachází v zoufalých životních podmínkách;

B. vzhledem k tomu, že podle mluvčího vysokého komisaře OSN pro lidská práva si již vojenské zásahy vedené Saudskou Arábií od konce března roku 2015 vyžádaly 8 119 civilních obětí, z nichž 2 795 bylo mrtvých a 5 324 zraněných; vzhledem k tomu, že mezi oběťmi jsou stovky žen a dětí; vzhledem k tomu, že humanitární dopad, který mají na civilní obyvatelstvo pokračující boje mezi různými milicemi, bombardování a rozvrat v poskytování základních služeb, dosahuje alarmujících rozměrů;

[1] Přijaté texty, P8_TA(2015)0270.

C. vzhledem k tomu, že podle Úřadu OSN pro koordinaci humanitární činnosti (UNOCHA) vysídlil tento konflikt vnitřně více než 2,51 milionu Jemenců; vzhledem k tomu, že 21,1 milionu lidí – 80 procent obyvatelstva – potřebuje nějakou formu humanitární ochrany či pomoci; vzhledem k tomu, že 2,2 milionu dětí trpí podvýživou nebo jí jsou ohroženy a pro přibližně 14,4 milionu lidí nejsou v současnosti zajištěny dodávky potravin;

D. vzhledem k tomu, že podle mnohých zpráv zasáhly vzdušné údery civilní cíle, včetně nemocnic, škol, tržnic, sýpek, přístavů a táborů pro vysídlené osoby, a že vážným způsobem poškodily základní infrastrukturu pro poskytování pomoci a přispěly k závažnému nedostatku potravin a paliva v zemi; vzhledem k tomu, že dne 10. ledna 2016 byla bombardována nemocnice podporovaná organizací *Lékaři bez hranic* (*Médecins Sans Frontières* (MSF)) v severním Jemenu a že při tomto zásahu zemřelo nejméně pět lidí, desítka jich byla zraněna, včetně zaměstnanců MSF, a zdravotnické zařízení bylo vážně poškozeno; vzhledem k tomu, že se jednalo o poslední ze série útoků na zdravotnická zařízení;

E. vzhledem k tomu, že námořní blokáda brání v přístupu základní humanitární pomoci civilnímu obyvatelstvu, které naléhavě potřebuje potraviny, vodu a dodávky zdravotnického materiálu; vzhledem k tomu, že podle zdrojů OSN se do země, která z 90 % závisí na dovozu potravin, dostane pouze 15 % objemu zboží dováženého před krizí; vzhledem k tomu, že Světový potravinový program klasifikoval situaci v 10 z 22 jemenských provincií jako stav nouze z hlediska potravinové bezpečnosti a označil tuto situaci za předstupeň „hladomoru“;

F. vzhledem k tomu, že v rámci námořní blokády jsou pravidelně zastavovány i tankery s benzínem, naftou a topným olejem, což ochromuje dodávky elektřiny v zemi a nutí k masovému zavírání nemocnic a škol; vzhledem k tomu, že nejpalčivějším problémem je to, že blokáda zastavila činnost vodních čerpadel;

G. vzhledem k tomu, že podle organizace Oxfam jsou od března 2015 kvůli bojům a embargu odříznuty od dodávek čisté vody 3 miliony Jemenců, což znamená, že celkem 16 milionů lidí, tj. téměř dvě třetiny obyvatel, nemá přístup k pitné vodě a hygienickým zařízením, čímž se drasticky zhoršuje možnost šíření nákazy, včetně cholery a horečky dengue;

H. vzhledem k tomu, že podle organizace Save the Children byl v důsledku bojů nebo nedostatku paliva uzavřen nebo vážně narušen provoz nemocnic v nejméně 18 z 22 provincií této země; vzhledem k tomu, že bylo zejména uzavřeno 153 zdravotních středisek, která předtím zajišťovala výživu více než 450 000 ohrožených dětí, a 158 ambulantních klinik poskytujících základní zdravotní péči téměř půl milionu dětí ve věku do pěti let;

I. vzhledem k tomu, že podle fondu UNICEF má konflikt v Jemenu vážné dopady i na přístup dětí ke vzdělání, neboť vzdělávací systém přestal fungovat pro téměř 2 miliony dětí poté, co bylo zavřeno 3 584 škol, tedy jedna čtvrtina z nich; vzhledem k tomu, že 860 z těchto škol je poškozeno nebo jsou v nich ubytovány vysídlené osoby;

J. vzhledem k tomu, že dne 15. prosince 2015 bylo vyhlášeno celonárodní příměří, které ovšem bylo od té doby ve velké míře porušováno, a vzhledem k tomu, že mírová

jednání vedená mezi znesvářenými stranami v polovině prosince 2015 ve Švýcarsku nedokázala přinést žádný zásadní průlom směrem k ukončení konfliktu; vzhledem k tomu, že obnovení mírových rozhovorů pod vedením OSN a pod záštitou vyslance OSN pro Jemen Ismaíla Oulda Šejcha Ahmeda, jež bylo naplánováno na 14. ledna 2016, bylo v situaci pokračujícího násilí dočasně odloženo;

K. vzhledem k tomu, že zachování tohoto příměří je vhodným krokem, má-li se předejít dalším civilním obětem a ničení základní civilní infrastruktury; vzhledem k tomu, že nabízí rovněž možnost umožnit plný přístup k nouzové pomoci a řešit potřeby jemenských obyvatel, které dosáhly bezprecedentní naléhavosti;

L. vzhledem k tomu, že navzdory závazku Saúdské Arábie z dubna 2015, že bude v plné míře financovat krizový humanitární fond OSN pro Jemen ve výši 274 milionů USD, žádné prostředky dosud na účet Úřadu OSN pro koordinaci humanitární činnosti převedeny nebyly; vzhledem k tomu, že v červnu 2015 zveřejnila OSN výzvu k poskytnutí částky 1,6 miliardy USD, aby mohla poskytnout pomoc 11,7 milionu lidí, avšak k 18. listopadu 2015 obdržela pouze 43 % z celkových potřebných finančních prostředků;

M. vzhledem k tomu, že EU v roce 2015 poskytla v souvislosti s krizí v Jemenu a jejími dopady na Africký roh na dodatečnou humanitární pomoc částku 12 milionů EUR; vzhledem k tomu, že EU poskytne až 2 miliony EUR na vytvoření mechanismu OSN pro ověřování a inspekce (UNVIM) pro obchodní lodní dopravu do Jemenu, který usnadní nerušené dodávky zboží a humanitární pomoci do Jemenu;

1. je hluboce znepokojen dramatickým zhoršováním humanitární situace v Jemenu, která se vyznačuje nízkou úrovní zabezpečení potravin a široce rozšířenou závažnou podvýživou, plošnými útoky na civilní obyvatelstvo a zdravotnické a humanitární pracovníky a ničení civilní a zdravotnické infrastruktury v důsledku zintenzivnění leteckých útoků ze strany koalice, pozemních bojů a ostřelování, a to navzdory opakovaným výzvám k opětovnému ukončení násilností; znovu potvrzuje, že je odhodlán Jemen a jeho lid nadále podporovat;

2. zdůrazňuje, že je třeba pod vedením OSN uskutečnit koordinovanou humanitární akci, a naléhavě vyzývá všechny země, aby přispěly k řešení humanitárních potřeb; naléhavě vyzývá všechny strany, aby umožnily vstup a dodávky naléhavě nutných potravin, léků, paliv a další nezbytné pomoci prostřednictvím OSN a dalších mezinárodních humanitárních organizací, aby byly uspokojeny naléhavé potřeby civilistů zasažených krizí, v souladu se zásadou nestrannosti, neutrality a nezávislosti; připomíná proto, že je zcela zásadní, aby byla dále usnadněna obchodní lodní doprava do Jemenu;

3. vyzývá všechny strany zapojené do konfliktu, aby umožnily neomezený a volný přístup humanitárních pracovníků a pomoci k jemenskému obyvatelstvu, které naléhavě potřebuje nejzákladnější pomoc, a proto vyzývá k přerušení bojů z humanitárních důvodů, aby bylo možné obyvatelům Jemenu bezodkladně poskytnout pomoc pro záchranu životů;

4. znovu všechny strany vyzývá, aby dodržovaly mezinárodní humanitární právo a mezinárodní právo v oblasti lidských práv s cílem zajistit ochranu civilistů a aby již přímo necílily na civilní infrastrukturu, zejména na zdravotnická zařízení a systémy pro

zásobování vodou, a nezneužívaly civilní budovy k vojenským účelům;

5. připomíná všem stranám, že nemocnice a zdravotnický personál jsou pod výslovnou ochranou mezinárodního humanitárního práva a že úmyslné útoky na civilisty a civilní infrastrukturu jsou válečným zločinem; zdůrazňuje, že je důležité zlepšit bezpečnost humanitárních pracovníků, aby mohli účinněji reagovat na útoky; žádá nestranné a nezávislé vyšetření všech obvinění z porušování mezinárodního práva v oblasti lidských práv a mezinárodního humanitárního práva, včetně posledních útoků na humanitární infrastrukturu a pracovníky; vyzývá místopředsedkyni Komise, vysokou představitelku, aby zahájila iniciativu na uvalení evropského zbrojního embarga vůči Saudské Arábii s ohledem na závažnost těchto tvrzení a na skutečnost, že při pokračujícím prodeji zbraní budou naplněna kritéria 2, 4 a 6 společného postoje Rady 2008/944/SZBP ze dne 8. prosince 2008;

6. vyzývá EU a její členské státy, aby zvýšily své finanční příspěvky do programu humanitární pomoci Jemenu tak, aby byly splněny požadavky na výši jeho fondů v roce 2016; naléhavě vybízí EU, aby vyvíjela nátlak na všechny dárce, aby splnili své sliby a urychleně učinili to, k čemu se zavázali;

7. připomíná místopředsedkyni Komise, vysoké představitelce a členským státům, aby v rámci OSN bezodkladně zajistily podporu pro mezinárodní plán zabezpečení dodávek vody v Jemenu, jelikož tento plán by se mohl prokázat jako zásadní krok k úspěšnému uzavření případného mírového procesu, čímž by se zároveň zvýšily šance obyvatel na lepší zemědělství, potravinovou soběstačnost a opětovné vybudování země;

8. zdůrazňuje, že řešení konfliktu lze dosáhnout pouze na politické úrovni a prostřednictvím jednání, do nichž musí být zapojeny všechny strany; naléhavě vyzývá všechny strany, aby se co nejdříve a v dobré víře zapojily do nového kola mírových jednání pod vedením OSN; podporuje neúnavné úsilí zvláštního vyslance OSN Ismaíla Oulda Šejcha Ahmeda o pořádání mírových rozhovorů o Jemenu pod záštitou OSN v souladu s iniciativou Rady pro spolupráci v Zálivu, výsledky konference o národním dialogu a příslušnými rezolucemi Rady bezpečnosti OSN, zejména rezolucemi 2140 a 2216;

9. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, místopředsedkyni Komise, vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, vládám a parlamentům členských států, generálnímu tajemníkovi OSN, generálnímu tajemníkovi Rady pro spolupráci v Zálivu, generálnímu tajemníkovi Ligy arabských států a vládě Jemenu.